



**Sikh Society of Michigan**

**Pronouns - ਪੜਨਾਂਵ**

**Lesson #2**

## Definition:

A word that is used to replace a noun is called a pronoun.

## Examples:

This book is mine.  
ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਮੇਰੀ ਹੈ।

He won the race.  
ਉਹ ਦੌੜ ਜਿੱਤਿਆ।

Which is Harpreet's car?  
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗੱਡੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

## List of pronouns:

ਕੌਣ	ਕਿਹੜਾ	ਕੋਈ	ਸਾਡਾ
ਤੁਹਾਨੂੰ	ਆਪਣਾ	ਜੋ	ਇਹ
ਕਿਸਨੇ	ਕੀ	ਤੁਹਾਡਾ	ਅਸੀਂ
ਮੈਂ	ਤੂੰ	ਸਾਨੂੰ	ਮੇਰਾ
ਉਹਨਾਂ	ਆਪ	ਕਈ	ਕੁੱਝ

**Note:** Some pronouns can be used as adjectives as shown in the examples below.  
(An adjective describes the quality of a noun or pronoun.)

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਮੇਰੀ ਹੈ।

Here ਮੇਰੀ is used as a pronoun.

ਇਹ ਮੇਰੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ।

Here ਮੇਰੀ is used as an adjective.

ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਦਿਉ ।

Here ਕੁੱਝ is used as a pronoun.

ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਝ ਪੈਸੇ ਦਿਉ ।

Here ਕੁੱਝ is used as a adjective.

ਇਹ ਘਰ ਆਪਣਾ ਹੈ ।

Here ਆਪਣਾ is used as a pronoun.

ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਆਪ ਕਰਾਂਗਾ ।

Here ਆਪਣਾ is used as a adjective.

## Exercise 1:

In the following sentences, say if the bold underlined words are adjectives or pronouns:

ਉਹ ਦੌੜ ਜਿੱਤਿਆ। (adjective / pronoun)

ਉਹ ਮੁੰਡਾ ਦੌੜ ਜਿੱਤਿਆ। (adjective / pronoun)

ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਗੱਡੀ ਹੈ? (adjective / pronoun)

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਗੱਡੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? (adjective / pronoun)

ਕਈ ਲੋਕ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। (adjective / pronoun)

ਕਈ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। (adjective / pronoun)

ਜਿਹੜੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਫਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। (adjective / pronoun)

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਫਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। (adjective / pronoun)

## Exercise 2:

Circle the **pronoun** in the following sentences and translate them to English

੧. ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਕਿਸਦੀ ਹੈ?

---

੨. ਉਹ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਹਨ।

---

੩. ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ।

---

੪. ਉਹ ਵੱਡਾ ਘਰ ਕਿਸਦਾ ਹੈ?

---

੫. ਦਮਨ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਕਲਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

---

੬. ਜੇ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ, ਪਾਸ ਹੋਵੇਗਾ।

---

੭. ਅਸੀਂ ਆਪ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ।

---

੮. ਸ਼ਰਾਰਤ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ?

---

### Exercise 3:

Fill in the blanks in the sentences below with the proper **pronoun**

1. \_\_\_\_\_ ਮੇਰੀ ਗੱਡੀ ਚਲਾਵੇਗਾ ।
2. \_\_\_\_\_ ਆਪਣੇ ਕਪੜੇ ਧੋਵਾਂਗਾ ।
3. \_\_\_\_\_ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਹੈ ।
4. ਸਾਡਾ ਕੰਮ \_\_\_\_\_ ਕਰੇਗਾ ?
5. \_\_\_\_\_ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ ?
6. \_\_\_\_\_ ਕੰਮ ਚੰਗਾ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ।
7. \_\_\_\_\_ ਘਰ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ?
8. \_\_\_\_\_ ਮੈਨੂੰ ਕੱਲ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ।
9. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੱਲ \_\_\_\_\_ ਮਿਲੇਗੀ ।
10. \_\_\_\_\_ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਆਪ ਕਰੋ ।

## Exercise 4:

Write sentences with the following **pronouns**

੧. ਤੁਹਾਡਾ:

---

੨. ਕਿਸਨੇ:

---

੩. ਕੌਣ:

---

੪. ਉਸਦਾ:

---

੫. ਤੁਹਾਨੂੰ:

---

੬. ਮੈਂ ਆਪ:

---

੭. ਸੋ:

---

੮. ਕੋਈ:

---

੯. ਤੈਨੂੰ:

---

੧੦. ਅਸੀਂ ਆਪ:

---

## Pronoun Chart

	Subject Pronouns	Object pronouns	Possessive Adjectives	Possessive pronouns	Reflexive pronouns	Example
<b>1st person (singular)</b>	I / ਮੈਂ	me / ਮੈਨੂੰ	my / ਮੇਰਾ / ਮੇਰੀ	mine / ਮੇਰਾ / ਮੇਰੀ	myself / ਆਪ / I myself / ਮੈਂ ਆਪ	This is <b>my</b> book. ( ਇਹ <b>ਮੇਰੀ</b> ਕਿਤਾਬ ਹੈ। ) This book is <b>mine</b> . ( ਇਹ ਕਿਤਾਬ <b>ਮੇਰੀ</b> ਹੈ। )
<b>2nd person (singular)</b>	you / ਤੂੰ / ਤੁਸੀਂ	you / ਤੈਨੂੰ	your / ਤੇਰਾ / ਤੇਰੀ	yours / ਤੇਰਾ / ਤੇਰੀ	yourself / ਆਪ / You yourself / ਤੂੰ ਆਪ	This is <b>your</b> book. (ਇਹ <b>ਤੇਰੀ</b> ਕਿਤਾਬ ਹੈ।) This book is <b>yours</b> . (ਇਹ ਕਿਤਾਬ <b>ਤੇਰੀ</b> ਹੈ।)
<b>3rd person (singular)</b>	he / she / ਉਹ	him / her / ਉਸਨੂੰ	his / her / ਉਸਦਾ / ਉਸਦੀ	his / hers / ਉਸਦਾ / ਉਸਦੀ	himself / herself / ਆਪ / He himself / She herself / ਉਹ ਆਪ	<b>She herself</b> will run. ( <b>ਉਹ ਆਪ</b> ਦੌੜੇਗੀ।)
<b>1st person (plural)</b>	We / ਅਸੀਂ	us / ਸਾਨੂੰ	our / ਸਾਡਾ / ਸਾਡੀ	ours / ਸਾਡਾ / ਸਾਡੀ	ourselves / ਆਪ / We ourselves / ਅਸੀਂ ਆਪ	<b>We ourselves</b> will work. ( <b>ਅਸੀਂ ਆਪ</b> ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ।)
<b>2nd person (plural)</b>	you / ਤੁਸੀਂ	you / ਤੁਹਾਨੂੰ	your / ਤੁਹਾਡਾ / ਤੁਹਾਡੀ	yours / ਤੁਹਾਡਾ / ਤੁਹਾਡੀ	yourselves / ਆਪ / You yourselves / ਤੁਸੀਂ ਆਪ	You yourselves will work. ( <b>ਤੁਸੀਂ ਆਪ</b> ਕੰਮ ਕਰੋਗੇ।)
<b>3rd person (plural)</b>	they / ਉਹ	them / ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ	their / ਉਹਨਾਂ ਦਾ	theirs / ਉਹਨਾਂ ਦਾ	themselves / ਆਪ / They themselves / ਉਹ ਆਪ	They themselves will work. ( <b>ਉਹ ਆਪ</b> ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ।)